

Strategie oceniania w nauczaniu metodą odkrywania przez dociekanie – projekt SAILS

Dagmara Sokołowska
Instytut Fizyki UJ

W roku 2007 Komisja Europejska udostępniła raport grupy ekspertów, zwany *Raportem Rocard* [1], dotyczący nowego podejścia do nauczania przedmiotów przyrodniczych i zawierający szczegółowe rekomendacje odnośnie edukacji tych przedmiotów w przyszłej Europie. Jedną z nich zaleca wprowadzenie *Inquiry-Based Science Education, IBSE* (nauczania przedmiotów przyrodniczych metodą odkrywania przez dociekanie) jako podstawowej formy nowej pedagogiki przyrodniczej, przy jednoczesnej masowej organizacji szkoleń nauczycieli w tym zakresie oraz tworzenia społeczności nauczycieli pracujących metodą *IBSE*.

Wpływ raportu był tak wielki, że większość narodowych ministerstw odpowiedzialnych za edukację (w tym także polskie Ministerstwo Edukacji Narodowej) uwzględniła jego zapisy w zreformowanych podstawach programowych [2]. Komisja Europejska zdawała sobie jednak sprawę, że zmiana samych dokumentów nie jest wystarczająca do przeprowadzenia rewolucji w nauczaniu, dlatego też w latach 2007–2013 sfinansowała w ramach 7. Programu Ramowego szereg projektów europejskich dotyczących metodologii *IBSE* (m.in. Fibonacci, Primas, ESTABLISH). Miały one na celu głównie wypracowanie materiałów do nauczania przyrody poprzez zastosowanie *IBSE* oraz organizację szkoleń nauczycieli przyrody na masową skalę.

W roku 2012 rozpoczęła się realizacja SAILS [4] – jeszcze jednego projektu w cyklu, mającego tym razem na celu wypracowanie strategii oceniania w nauczaniu metodą *IBSE*, absolutnie niezbędnej do upowszechnienia nowego podejścia w praktyce szkolnej.

Działania Projektu oparte są na trzech filarach:

- I Stworzenie strategii oceniania spójnej z metodologią odkrywania przez dociekanie i przygotowanie kilkudziesięciu jednostek lekcyjnych w oparciu o *IBSE*, z dodatkiem narzędzi ocenających.
- II Zaprojektowanie i wdrożenie programu kształcenia przyszłych i czynnych nauczycieli przedmiotów przyrodniczych na bazie *IBSE* i strategii oceniania nauczania w tej metodologii.
- III Stworzenie międzynarodowej *Spoleczności Praktyków* oraz jej lokalnych, narodowych grup, skupiających głównie nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, w celu umożliwienia wymiany doświadczeń związanych z *IBSE* i jej wdrażaniem w praktyce szkolnej.

W projekcie bierze udział czternaście organizacji partnerskich (uczelnie wyższe, jednostki edukacyjne, przedsiębiorstwa) z dwunastu krajów europej-

skich: Irlandii, Belgii, Danii, Grecji, Niemiec, Polski, Portugalii, Słowacji, Szwecji, Turcji, Węgier i Wielkiej Brytanii. W Polsce koordynacją projektu zajmuje się dr Paweł Bernard z Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, a działania są współrealizowane przez Wydział Biologii i Nauk o Ziemi oraz Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ.

W ramach SAILS organizowane są w Krakowie Zimowe Szkoły dla nauczycieli biologii, chemii i fizyki. Każde z 4–5-dniowych spotkań obejmuje wykłady z *IBSE* oraz wielogodzinne warsztaty w tej metodologii z podziałem na przedmioty nauczania. Nauczyciele uzyskują również dostęp do materiałów dydaktycznych wypracowanych w ramach projektu.

Zachęcamy wszystkich nauczycieli biologii, chemii i fizyki do wstąpienia do polskiej *Spoleczności Praktyków IBSE*:

<http://www.sails-project.eu/portal/cop/poland>

oraz do udziału w najbliższej Zimowej Szkole dla nauczycieli, która odbędzie się w dniach 8–13 lutego 2015 r.

Informacje dotyczące zapisów i programu pojawią się w styczniu 2015 r. na stronie: <http://sails.zmnch.pl/>

Źródła:

- [1] Rocard M., Csermely P., Jorde D., Lenzen D. *et al.* (2007), *Science Education NOW: A Renewed Pedagogy for the Future Europe*, European Commission, Directorate – Generale for Research Science, Economy and Society. Retrieved from http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocard-on-science-education_en.pdf
- [2] de Meyere J., Sokolowska D., Folmer E., Rovsek B., Peeters W. (2014), MST curricula for 5, 8, 11 and 13 year olds researched by SECURE project across the Europe. *Proceedings of the Irish Association for Social, Scientific and Environmental Education, Annual Conference 2013, Dublin 20–21 June 2013*, p. 89–106. Ze strony: <http://www.tara.tcd.ie/bitstream/handle/2262/69112/IASSEE%20Final%20Report-2.pdf?sequence=1>
- [3] Fibonacci: <http://fibonacci-project.eu/>
Primas: <http://www.primas-project.eu/en/index.do>
ESTABLISH: <http://establish-fp7.eu/>
- [4] Projekt SAILS: <http://www.sails-project.eu/portal>